

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia moderna universal

Materia	Historia moderna universal			
Código	004G741V01309			
Titulación	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	História, arte e xeografía			
Coordinador/a	Presedo Garazo, Antonio			
Profesorado	Pérez Rodríguez, Francisco Javier			
Correo-e	antonio.presedo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
Descripción xeral	Coñecemento e comprensión dos caracteres específicos, principais acontecementos e transformacións da civilización e sociedade da Idade Moderna, prestando especial atención á realidade europea sen renunciar ao estudo comparado doutras civilizacións e culturas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia	
Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias	
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	
Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas	
Elaboración de traballos básicos e de iniciación	

Contidos

Tema

1. Bases estruturais	1.1. A demografía europea do Antigo Réxime. 1.2. Os sectores económicos da Europa do Antigo Réxime. 1.3. A sociedade europea do Antigo Réxime. 1.4. O pensamento económico na Europa Moderna.
2. Cultura e mentalidades	2.1. Humanismo e reformas relixiosas. 2.2. Cultura e ciencia do Barroco á Ilustración. 2.3. Cultura popular e mentalidades (ss. XVI-XVIII).
3. Política e relacións internacionais	3.1. O pensamento político moderno e as novas correntes. 3.2. As monarquías europeas e as relacións internacionais no século XVI. 3.3. A crise das monarquías absolutas e as relacións internacionais no século XVII. 3.4. O Despotismo ilustrado e os conflictos dinásticos do setecentos. Reacción e revolución.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	1	0	1
Lección magistral	24	30	54

Obradoiro	5	12	17
Resolución de problemas	8	28	36
Eventos científicos	2	0	2
Seminario	4	0	4
Exame de preguntas obxectivas	3	14	17
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	12	15
Observación sistemática	0	4	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Actividades introductorias	Sesións orientadas a presentar o programa da materia, así como a tomar contacto e obter información das competencias, intereses e motivacións do alumnado co fin de articular a docencia para unha aprendizaxe más eficaz.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesor e presentación das liñas básicas para o desenvolvemento de actividades relacionadas coa mesma.
Obradoiro	Actividades enfocadas ao traballo intensivo sobre un tema ou serie de temas do programa que pode requerir a lectura e manexo de bibliografía, dar resposta a preguntas dirixidas, etc. orientados a fomentar o debate e a participación activa do alumnado. Dentro desas actividades inclúese un seminario programado.
Resolución de problemas	Actividades encamiñadas á resolución de exercicios prácticos relacionados cos contidos da materia. Pode incluír a realización dalgún cuestionario.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas desde o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Seminario	Seguimento e aclaración de dúbdas sobre os contidos da materia así como dos traballos e exercicios prácticos requeridos ós alumnos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Obradoiro	A atención personalizada vai consistir en resolver as dúbdas relacionadas coas presentacións especializadas e as lecturas de materiais bibliográficos que se van tratar nos seminarios. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Resolución de problemas	A atención personalizada vai consistir en resolver as dúbdas relacionadas coa lectura e análise dos diversos materiais que formarán parte dos exercicios prácticos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Seminario	A atención personalizada vai consistir en resolver as dúbdas sobre os contidos teóricos e as actividades prácticas da materia. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Obradoiro	Presentación e análise crítica dos materiais traballados mediante a participación activa do alumno nos debates e discusións. Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias	10	
Resolución de problemas	Presentación e entrega, conforme os criterios establecidos, dos materiais elaborados nas sesións prácticas. Pode incluír a realización dalgún cuestionario. Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Análise dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas ii. Elaboración de traballos básicos e de iniciación	20	

Exame de preguntas obxectivas	<p>Os contidos impartidos nas leccións maxistrais avaliaranse mediante a realización de dúas probas (parciais). Inclúen unha serie de preguntas de resposta curta (proba A). Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas A (Exame de preguntas obxectivas) e B (Exame de preguntas de desenvolvemento).</p> <p>Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia ii. Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias iii. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado 	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	<p>Os contidos impartidos nas leccións maxistrais avaliaranse mediante a realización de dous exercicios (parciais). Esta proba consiste na análise pormenorizada de varios documentos (en diversos formatos: textos, táboas, gráficas, mapas históricos, documentos iconográficos...) relacionados con contidos diferentes do temario (proba B). Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas B (Exame de preguntas de desenvolvemento) e A (Exame de preguntas obxectivas).</p> <p>Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia ii. Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias iii. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado 	30
Observación sistemática	<p>Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado, a través da realización e presentación en tempo e forma das distintas tarefas establecidas nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, titorías e outras actividades.</p> <p>Os resultados da aprendizaxe avaliados son: elaboración de traballos básicos e resolución de problemas</p>	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado deberá cumplir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliação continua. Así mesmo, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado disponía como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudiantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dla-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliação, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudiante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudiantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliação global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliação, a calificación e a calidad da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos/as que non poidan acollerse á avaliação continua (que exige a entrega en tempo e forma da totalidade das tarefas) serán avaliados dos contidos da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obligatorio que representará o 30% restante. Tal como se indica na descripción pormenorizada das probas, esta proba escrita constará de dúas partes: unha equivalente ao Exame de preguntas obxectivas (proba A), e outra equivalente ao Exame de preguntas de desenvolvemento (proba B). Así mesmo, o devandito traballo deberá estar asinado, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial e entregarse coincidindo coa data fixada polo Centro para a realización do mesmo en cada convocatoria. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción do mencionado art. 3.10), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 na proba

escrita (contidos teóricos e prácticos, equivalentes ás probas A e B).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Floristán Imizcoz, A. (coord.), **Historia Moderna Universal**, Ariel, 2005
Fontana, J. (ed), **Historia Universal Planeta. vol. 6 a 10**, Planeta, 1992-1994
Hinrichs, E., **Introducción a la historia de la Edad Moderna**, Akal, 2001
Martínez Ruiz, E. et al., **Introducción a la Historia Moderna**, Istmo, 1994
Molas Ribalta, P. et al., **Manual de Historia Moderna**, Ariel, 1993
Ribot, L., **La Edad Moderna (siglos XV-XVIII)**, Marcial Pons, 2016
Tenenti, A., **La Edad Moderna. Siglos XVI a XVIII**, Crítica, 2000
- Bibliografía Complementaria**
- Black, J., **La Europa del siglo XVIII, 1700- 1789**, Akal, 1997
Braudel, F., **Civilización material, economía y capitalismo. Siglos XV-XVIII, 3 vols.**, Alianza, 1984
Burke, P., **La cultura popular en la Edad Moderna**, 3.ª, Alianza, 2014
Chartier, R., **Libros, lecturas y lectores en la Edad Moderna**, Alianza, 1993
Elliot, J. H. et al., **Revoluciones y rebeliones de la Europa Moderna: cinco estudios sobre sus precondiciones y precipitantes**, 2.ª, Alianza, 1975
Lutz, H., **Reforma y Contrarreforma. Europa entre 1520 y 1648**, Alianza, 2008
Mackenney, R., **La Europa del siglo XVI: expansión y conflicto**, Akal, 1996
Munck, TH., **La Europa del siglo XVII: 1598-1700. Estados, conflictos y orden social en Europa**, Akal, 1994
Kamen, H., **La sociedad europea (1500-1700)**, Alianza, 1986
Renouvin, P., **Historia de las relaciones internacionales, vol. 1 y 2**, Aguilar, 1967-1969
Schultz, H., **Historia económica de Europa, 1500-1800: artesanos, mercaderes y banqueros**, Siglo XXI, 2001
Rivero Rodríguez, M., **Diplomacia y relaciones exteriores en la Edad Moderna, 1453-1794**, Alianza, 2000
Rudé, G., **Europa en el siglo XVIII. La aristocracia y el desafío burgués**, Alianza, 1978
-

Recomendacións

Materias que continúan o temario

- Historia moderna de España/O02G251V01603
Historia moderna de Galicia/O02G251V01912
-

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

- Historia: Metodoloxía da historia/O02G251V01401
-

Outros comentarios

Recoméndase cursar as materias Historia Moderna de España e Historia Moderna de Galicia que se imparten nos cursos vindeiros.

A lo largo do curso entregárase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través dos cursos da plataforma Moodle (MooVi, UVigo), polo que todos/as os/as alumnos/as deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.
